

## Популяризація національної культурної спадщини

*Об'єкти Світової спадщини ЮНЕСКО в Україні : пам'ятка / М-во культури України, Київ. нац. ун-т культури і мистецтв, Наук. б-ка ; уклад. О. О. Скаченко, наук. ред. Ю. М. Ключко. — К. : Вид. центр КНУКіМ, 2014. — 80 с. : іл.*

У сучасних умовах проблема збереження пам'яток в Україні стоїть досить гостро. Вивчення міжнародного досвіду, а особливо ролі міжнародних організацій у справі охорони культурної спадщини нині є надзвичайно актуальним.

У сфері діяльності міжнародних організацій — широкий перелік питань охорони, збереження та популяризації спадщини, і їх вивчення може стати надзвичайно корисним для практичної охорони пам'яток.

Окремо варто відзначити, що на проблемі популяризації національної культурної спадщини міжнародні організації, а саме ЮНЕСКО, роблять особливий наголос, розуміючи що виховання поваги до пам'яток треба починати з раннього віку. Діяльність ЮНЕСКО у справі охорони культурної спадщини була предметом вивчення багатьох істориків, архітекторів, мистецтвознавців, юристів тощо. Проте в дослідженнях наголошувалось передусім на прикладних аспектах, а питання просвіти і популяризації національної спадщини висвітлено лише фрагментарно.

Культурне надбання будь-якої держави репрезентує ідеологічні та релігійні уподобання, настрої суспільства, його моду й естетичні смаки, а головне — ідентичність нації. Саме тому історичні пам'ятки є найуразливішими у переломні моменти історії. Політичні події, що відбувалися на території України, економічні, адміністративні реформи позначалися на ставленні та, de facto, збереженні пам'яток. Україна на міжнародному рівні представлена найціннішими зразками культурної спадщини — Києво-Печерська Лавра, Со-

бор Святої Софії, історичний центр міста Львів, і це не повний перелік об'єктів, внесених до списку Світової спадщини.

Отже, звернення упорядниці рецензованого видання О. Скаченко до цієї теми цілком зрозуміле і надзвичайно важливе.

Авторка аналізує історію співпраці ЮНЕСКО й України, хронологічно представляє пам'ятки загальнолюдського значення. Також використовує актуальну інформацію щодо внесення ЮНЕСКО першого українського елемента (Петриківський розпис) до Списку нематеріальної культурної спадщини. Привертає увагу спроба на підставі опрацьованих джерел сформувати ґрунтовний список бібліографії до розробленої теми. Головне, що видання спрямоване насамперед на студентську аудиторію й є надзвичайно вагомим для популяризації історичної спадщини і виховання молоді в дусі поваги до національної культури.

Обсяг джерельної бази дав змогу упорядниці навести цікаві дані з історії пам'яток не тільки культури, а й природи, які представлені в списку Світової спадщини від України. До переваг варто віднести і те, що О. Скаченко опрацювала не тільки сучасні дослідження із зазначеної теми, а й графічні матеріали.

Таким чином, рецензоване видання є цілком логічним, із достатньою джерельною базою, що дало змогу розкрити обрану тему в повному обсязі.

*Едуард Градун,*

*завідувач відділу історичних ареалів населених місць та заповідників Науково-дослідного інституту пам'яткоохоронних досліджень*

Надійшла в редакцію 1 квітня 2014 року